

dobil v upravljanje planinski aktiv »Poštar Jesenice« od PD Jesenice. Ta skromna planinska postojanka je bila odprta 22. 7. 1952. Ta uspeh pa je poštarje spodbudil, da so obnavljanje, širitev in graditev nadaljevali z nezmanjšano močjo. Za to organizacijo prostovoljnega udarniškega dela je bilo treba vložiti veliko naporov tako pri zemeljskih in gradbenih delih ter za zbiranje in dostavo nujno potrebnega gradbenega materiala. Napeljati je bilo treba elektriko in telefon, povečati kočo, izkopati temelje in jamo za cisterno, urediti pot in okolico. 9. 8. 1953 je bil poplačan velik trud, ko je bila odprta Poštna koča na Vršiču. Prostovoljci so v tem času opravili približno 30.000 ur prostovoljnega udarniškega dela. Dela pri Poštarski koči pa so se nadaljevala in tako so se izboljševale razmere za njeno delovanje. Maks Skribe je kot gospodar društva organiziral in izvedel izkop večje gradbene Jame za cisterno in omogočil delovanje hidroforja za potrebe kuhinje in straniča. Uredila se je tudi dovozna pot od Tičarjevega doma do Poštarske koče za dovoz hrane in materiala. Tudi naslednja leta je pomagal pri delih, povezanih z našo planinsko postojanko. Toda prva leta so bila najtežja.

Maks Skribe pa je predvsem delal na področju propagande, kulture in izobraževanja, saj je bil načelnik tega odseka še v letih

1979-1981, vseskoz pa je bil najdejavnejši član tega odseka in to je še danes. Izdelal je osnutek za društveni znak in prapor, osnutke žigov in spominskih ovitkov, plakate, vabila in drugo propagandno gradivo za tabore, zbole, srečanja in druge društvene prireditve ter prireditve PTT planincev Slovenije in Jugoslavije ter MDO PD Ljubljana. Vedno je poskrbel za ustrezno ureditev društvenega prostora. Organiziral je tudi številna predavanja z diapositivimi o naših gorah in naravnih lepotah. Uredil je evidenco priznanj in odlikovanj, ki so jih prejeli člani našega društva. Sodeloval je pri pripravi in izdaji zbornikov ob 20-, 25-, 30-, 40- in 50-letnici našega društva. Veliko truda je vložil v pridobivanje novih članov s propagandnimi akcijami. V mlajših letih je organiziral in vodil številne izlete in pohode ali sodeloval pri njihovi organizaciji. Teh je bilo najmanj 200. Zadnjih 15 let je član nadzornega odbora in stalno prisoten na vseh večjih prireditvah, ki jih je organiziralo naše društvo. Tako bogato, obsežno in nesebično delo na področju planinskega gospodarstva, propagande, kulture, izobraževanja ter izletništva ni moglo ostati nezapaženo. Ob prizanjih PZS in PZ Jugoslavije ga je PD Pošte in Telekoma Ljubljana imenovalo za časnega člana. Prejel pa je tudi številna priznanja planinskih društev in organizacij. Prijatelju Maksu želimo od njegovi 80-letnici in 50-letnici uspešnega dela v PD Pošte in Telekoma Ljubljana še veliko uspehov pri njegovem delu ter predvsem dobrega zdravja.

Tako obsežno delo, ki ga je opravil Maks, zasluži le zahvalo in občudovanje.

Lojze Cuznar

40 let izletov Luke Kočarja

Končno je že čas, da tudi našemu Luki napišemo, kar mu gre. Najbrž na začetku še sam ni pričakovan,

da se mu bo v desetletjih vodenja v našem izletništvu nabralo toliko nedelj, niti se ni zavedal, da bo tisoč slovenskim planincem podaril toliko svojega časa, pa ne samo ljubljanskim »matičarjem«. Preprosto, naš Luka je imel rad gore in ljudi in jim je zapisal svoje življenje. Njegovi izleti so bili gotovo najbolj pestri, poceni, z eno besedo – »ljudsko« planinski. Najbrž v naši deželi ni nikogar drugega, ki bi bil na voljo vsako soboto ali nedeljo, pa tudi čez teden, v petek in sredo, naj je šlo za planinsko društvo, društvo upokojencev ali koga trejtega. Nikomur ni odrekel vodenja, če je le imel čas. O slovenski zemlji najbrž ve več kot vsak izprašan vodnik, na cesti se znajde bolje kot šoferji avtobusov, ki so nas vodili, tudi na sosednjem Hrvaškem ali na avstrijskem Koroškem. Ne spominim se, da bi kdaj videl Luka z zemljevidom, pa tudi ne s čelado ali vrvjo. Luka je »zunajserijski« in skromen, da je kaj – resnično ljudski planinec in, kot smo nekoč v Štajdoharjevih časih rekli v ljubljanski Matici: takih ne delajo več.

Luka Kočar se je rodil 16. novembra 1924 v Ljubljani. Vse življenje je bil v grafičarski stroki, ko se je še delal s svincem. Gorski zrak mu je sproti prečistil vse bolezni, kar mu jih je bilo namenjenih. Že kot mladenci je doživel življensko preizkušnjo, a jo je srečno prebil. Pri PD Ljubljana Matice je po svoji lastni navedbi začel voditi 20. januarja 1963. Za Stanetom Čožem se je z vso vztrajnostjo posvetil izletništvu skozi vse leto. Marsikdaj je imel na izletu od osemdeset do sto udeležencev. Njegovih končnih izletov v neznano, ki so bili krona družabništva in izletništva, se je udeleževalo tudi po več avtobusov, do tristo dvajset ljudi. Luka Kočar je vrsta planinca, ki je celo Janko Mlakar ni ne opisal ne predvidel – homo alpinus populus. Čudno, da ga že takratna oblast ni bolj počastila, a saj Luka ni maral slavospevov, pa tudi ne planinskih priznanj – bolj mu je šlo za zadovoljne obraze in stisk rok ob koncu njegovih izletov.

Ko mi je pisno predstavil nekakšno bilanco svojih izletov, je to

storil zelo okvirno. Vem, da je sam in s sodelavci vodil dosti več. Vedno je bil motor izletništva tudi za druge vodnike. Če so se pozneje izleti diferencirali, je bilo to zaradi okusa ljudi. Nekateri izleti so bili vedno novi, drugi so sledili tradiciji (transverzale), tretje, na pol plezalne, pa so začeli voditi drznejši. Na njegovih izletih ni bilo tavanja, hodilo se je varno. Še za Košutnikov Turn, ki je pretresel Matico, ni bil odgovoren. Za Luko je bila značilna točnost, brez katere na izletu ni reda, tega pa se je vedno držal. Ne vem, ali ima PD Ljubljana Matica ohranjen izletniški arhiv. Menim, da bi na podlagi takega arhiva lahko izvedli poučno analizo povojnega izletništva. Če se je ohranil, bo to dragoceno gradivo celo za Fakulteto za šport, kakšno diplomsko nalogo ali vsaj za analizo v Planinskem vestniku. Škoda, da Luka ni česa objavil, da ni bil recenzent planinskih vodnikov. Koliko izvirnosti bi pridobili, koliko idej, možnosti itn. Isto velja za planinske karte. Dvomim, da je kdaj dobil vabilo za sodelovanje.

Če bi Luko čisto zasebno vprašali, na kateri konec naše ožje ali širše domovine je najraje šel, bi rekel: na Koroško. »Koroška je bila zame poseben izzik. Tako smo tja naredili 82 različnih izletov. Niti enega vrha ni, na katerega se ne bi povzpeli z društvom, niti ene vase, ki je ne bi obiskali,« mi je povedal. Ob desetletnici izletov na Koroško

je bilo na vrhu Obirja 280 planincev! Dvajset in eno leto je že, kar je začel voditi dobro obiskana letovanja na morje, tudi v dveh izmenah po deset dni – zgodnjepoletna in jesenska. Tako so bili na vrsti Iž, Kornati, Božava, Luka, Sali in Viš, zadnja leta pa Šolta. Ne bi verjel, da ga tudi na otokih tako dobro poznajo, če ne bi osebno videl, da ga je prišel župan Šolte pričakat v Split in ga pospremil na svoj otok. Matičarji so z Luko Kočarjem prehodili in prevozili vso Slovenijo, Koroško, zamejstvo od Trbiža do Trsta, opravili slovensko planinsko pot v celoti in petdeset lokalnih planinskih transverzal. Loko in njegove planince so poznali in bratsko sprejemali v Zagrebu, Samoboru, bližnjem hrvatskem Zagorju, v Liki, na Reki, v Gorskem Kotarju, na Velbitu in drugod. Z njim so prehodili evropske pešpoti E6 in E7. Vedno so bili na raznih jubilejnih proslavah, pohodih in dnevih planincev. Prav posebne prijateljske stike pa je imela ljubljanska Matica z Zagrebom, Reko, Gorico in Celovcem, skratka, z mesti, s katerimi je Ljubljana medregijsko povezana. Za ljubitelje transverzal je zanimivo,

da je bilo z Luko prehodenih tudi 22 hrvaških transverzal, tržaška in druge.

Na vseh izletih se je pridno fotografiralo. Že 25 let je bil vsak ponedeljek v zimskem času na društvu organiziran planinski večer, na katerem je predavatelj predvajal diapositive, na katerem so se kazale fotografije, predlagali novi izleti. Luka je peš izlete vodil 35 let, potem pa ni stopil v planinski pokoj, temveč že 5 let vodi avtobusne izlete z malo ali nič hoje za tiste, ki so vsa leta zvesto hodili z njim, pa so ostareli in ne zmorcejo več v višje lege. Tako ima Luka še dvakrat na mesec avtobusna izleta, po večini na njemu tako draga Koroško. Če kdo, potem je on že dolgo pojem ljubljanske Matice in nasprotno – ljubljansko Matico ljude od daleč poznajo po njem. Priblizava, da je v društvu vedno imel podporo. Ali je Luka Kočar tudi častni član ljubljanske Matice? Kar ni, pa še bo, nikoli ni prepozno. Lukova 80-letnica bo v prihodnjem letu. Voščimo mu zdravja in da bi še dolgo vztrajal med nami.

Tone Strojin

Spoštovane bralke in bralci!

Želimo vam vesele božične praznike, obilo zdravja, veselja in sreče v novem letu 2004. Naj bo vaš korak na planinskih poteh trden, svoboda gorskih prostranstev pa naj vam da moči tudi za dolinske dni.

In veliko prijetnih trenutkov ob branju Planinskega vestnika

Odgovorni urednik

Vladimir Habjan

in člani uredništva

Marjan Bradeško, Marjeta Kersič - Svetel, Andrej Mašera, Mateja Pate, Emil Pevec, Andrej Stritar, Tone Škarja, Adi Vidmajer

V naslednjih številkah:

Južne gore (od Cola preko Nanosa do Golakov)
Gorske vidre (letošnji vodniški tečaj v Bavšici)